

Gårdsnavn: Nipa **Gnr/bnr:** 3052/4

Koordinat: Ø: 623359, N: 6575074, 22 EU89-UTM Sone 32

Synbarhet: Fullt ut synlig/gjenfinnbar i terrenget

Kulturminneregistrering

KMtype: Boplass, ,

Tilstand: Spor/rester finnes

Verneverdi:

Vern: Ikke fredet lokalt kulturminne,

Beskrivelse:

Hustufte, stensetting. Husene lå helt inne i det vi i dag kaller Moabukta. Det lå et hus og et uthus her, og bruket var en selvstendig plass som tidligere lå under Nipa. Det gikk en gang/kjerrevei fra Nipaveien ved Kingsrød og ned til Moen. Husene lå helt ved vannet, slik at båten var mest brukt til transport.

Bruket skriver seg visstnok fra begynnelsen av 1800-tallet, antagelig fra 1822 da Asbjørn Larsen Nipas enke solgte en del av Nipa (senere Holmen bnr 2 og Moen bnr 4) til Ole Christiansen Nordby. Formodentlig er det dennes sønn Ole Christian Olsen som i 1834 solgte til Anders Olsen, som dretter igjen solgte til Hans Nicolaisen. Hans frasolgte så i 1841 en liten del til Anne Sofie Nilsdatter. Denne lille parsellen er det som senere utgjør bnr 4. Den resterende delen av eiendommen solgte Hans i 1843 til Ole Pedersen. Dette var Holmen, bnr 2.

I 1865 bodde selveier og gårdbruker Andreas Kristoffersen (f. 1800) og hans kone Gunild Svendsdatter (f. 1809 – død 23. november 1866) på Moen, bnr 4. De kom fra Skiptvedt og hadde barna Nils (f. 1847), Martin (f. 1856) og Karoline (f. 1853). Ti år senere hadde sønnen Nils overtatt gården. Han jobbet som skomaker og bar selveier. Han var gift med Maren Kristine Johannesdatter (f. 1840). De hadde fått to barn: Gunda Marie (f. 1872) og Johan August (f. 1874). En losjerende bodde også på Moen i 1875. Det var Martin Andreassen, ugift lensearbeider fra Tune.

Under folketellingen år 1900 var det 4 bofaste her. Johan P. Sandersen (f. 1854) var dagarbeider og kurvemaker. Hans kone het Elen Gundersen (f. 1858). Hennes arbeid besto i å stelle huset og sine høns. Parets to hjemmeværende sønner var Gustav Johansen (f. 1894) og Sander Johansen (f. 1897).

Eier av bnr 4 i 1903 var Nils Andreassen (f. 1850), gift med Maren Johannesdatter (f. 1840) fra Tune.

Ved folketellingen i 1910 var det ikke registrert bofaste på bruket. Eiendommen ligger nå under Kingsrød, gnr 3053, bnr 1.

Tilhørende enkeltminner (0):

Litteratur

Yngvar Kingsrød innmeldt til Sarpsborg kommune - kulturminneprosjektet 2003-04

Spydevold, O. Bygdebok for Varteig.

Folketellinger

Varteig historielags årstidsskrift Inga 1994: "Nipa en gårdshistorie" av Anne Sandaker Løchen